

Rozhodnutí Okresního soudu v Hodoníně ze dne 22.06.1960, sp. zn. 4 C 158/60, ECLI:CZ:OSHO:1960:4.C.158.1960.1

Číslo: 14/1961

Právní věta:

Soud není oprávněn přezkoumávat rozhodnutí správního orgánu o odnětí prémie.

Podmínky přerazení v práci ředitele podniku místního hospodářství.

Soud: Okresní soud v Hodoníně

Datum rozhodnutí: 22.06.1960

Spisová značka: 4 C 158/60

Číslo rozhodnutí: 14

Číslo sešitu: 1-2

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Řízení před soudem, Smlouvy

Předpisy: 43/1959 Sb. § 12

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Okresní soud v Hodoníně odmítl žalobu ředitele podniku místního hospodářství na zaplacení prémie a zamítl žalobu na zaplacení rozdílu mezi vyšším platem ředitele a nižším platem projektanta, který pobíral po tom, když po odvolání z funkce ředitele byl přerazen na funkci projektanta.

Toto rozhodnutí se stalo pravomocným.

Odůvodnění:

Ze souhlasného údaje obou účastníků plyne, že žalobce byl rozhodnutím rady ONV v Hodoníně jmenován ředitelem žalovaného podniku, že mu byl odborem místního hospodářství, dopravy a obchodu rady ONV v Hodoníně stanoven plat 2500 Kčs měsíčně a že mu kromě tohoto platu náleží také premie, stanovená přípisem téhož odboru ve výši 12 základního měsíčního platu za splnění 100 0001:143Flánu výkonů, 1 za překročení plánu výkonů za každé a za překročení tržeb od obyvatelstva za 1 ,4 17CF:0C3Crémii, počítaných z jeho základního měsíčního platu. Premie za dobu od 1. února 1959 do 1. září 1959 v částce 3951,50 Kčs mu vyplaceny nebyly a plat za září a říjen 1959 byl mu vyplacen nikoli podle základu ředitelského platu ve výši 2500 Kčs měsíčně, nýbrž podle základu platu projektanta ve výši 1780 Kčs měsíčně, tudíž za 2 měsíce o 1440 Kčs méně.

Žalobce se tedy domáhá po žalovaném podniku zaplacení prémie za 7 měsíců po 564,50 Kčs, tudíž celkem 3951,50 Kčs a uvádí, že hospodaření žalovaného podniku skončilo také jeho zásluhou v roce 1959 úspěšně; kromě toho žádá, aby mu byla přiznána další částka 1440 Kčs, o kterou mu bylo vyplaceno méně na platu za září a říjen 1959. Celkem tudíž požaduje zažalovanou částku.

Žalovaný podnik navrhuje zamítnutí žaloby a namítá, že žalobce byl usnesením rady ONV ze dne 24. 8. 1959 odvolán z funkce ředitele s účinností od 1. 8. 1959, že rada ONV rozhodnutím ze 17. 2. 1960 nevyhověla žádosti žalobce o vyplacení prémie za uvedenou dobu, protože v této funkci svým chováním a jednáním zavinil neurovnané poměry v podniku, pro což byl z funkce ředitele také odvolán. Rozhodnutí rady ONV bylo potvrzeno rozhodnutím rady KNV v Gottwaldově ze dne 30. 4. 1960. Tím bylo konečně rozhodnuto, že žalobce nemá nárok na prémie. Nemá nárok ani na platovou diferenci a to proto, že u něho nešlo o přeřazení do nižší platové třídy, nýbrž o odvolání z funkce nadřízeným orgánem a přidělení nové funkce projektanta za nově stanovených platových podmínek. To se stalo v dohodě s ním.

Soud zjistil z rozhodnutí rady ONV v Hodoníně ze dne 11. 2. 1959, že žalobce byl tímto rozhodnutím jmenován ředitelem žalovaného podniku s účinností od 1. 2. 1959. Podle usnesení rady ONV v Hodoníně ze dne 5. 8. 1959 byl z funkce ředitele žalovaného podniku odvolán dnem 1. 8. 1959, jak plyne z rozhodnutí rady ONV ze dne 24. 8. 1959. Rozhodnutím odboru pro místní hospodářství, obchod a dopravu rady ONV v Hodoníně ze dne 23. 2. 1960, byl žalobci odňat nárok na prémie. Toto rozhodnutí bylo potvrzeno rozhodnutím odboru místního hospodářství a dopravy rady KNV v Gottwaldově ze dne 30. 3. 1960.

Nárok žalobcův na prémie nutno posoudit podle směrnic o prémiování a odměňování technických a administrativních pracovníků v podnicích místního hospodářství a v okresních stavebních podnicích pro zemědělskou a místní výstavbu a opravy ze dne 30. 9. 1958 zn. PaM-802/1958 uveřejněných pod č. 118 Věstníku místního hospodářství, Provozní zpravodajství č. 12 z 15. října 1958. Podle ustanovení § 2 cit. směrnic, označeného marginární rubrikou „způsob prémiování“, prémie pracovníkům skupiny I. - mezi něž patří také ředitel podniku - za celkové celoroční hospodářské výsledky podniku, stanoví přímo nadřízený orgán podniku - řídicí národní výbor, a to určením konkrétních podmínek, rozhodných pro výplatu prémie ředitele podniku a konkrétní sazby celoročních prémie pro ředitele podniku. Podle 5 citovaného ustanovení rozhoduje orgán, který předem stanovil výši prémie, zároveň o zvýšení prémie, o jejich snížení anebo o úplném odnětí prémie. Podklad pro odnětí prémie má v ustanovení bodu 4 písm. d) cit. ustanovení. Rovněž podle § 3 bod 6 písm. a) cit. směrnic rozhoduje o snížení nebo úplném odnětí prémie příslušným pracovníkům orgán, který předem stanovil i jejich výši. Snížení nebo úplné odnětí prémie musí být pracovníkovi písemně oznámeno s uvedením důvodu.

Podle těchto ustanovení rozhoduje tedy o výši prémie řediteli podniku, o jejich přiznání i odnětí nadřízený orgán. Proto také v případě žalobcově rozhodla jako nadřízený orgán rada ONV v Hodoníně o odnětí prémie žalobci. Toto rozhodnutí rady ONV je rozhodnutím správního orgánu podle vl. nař. č. 20/1955 Sb., k jehož vydání je tento orgán oprávněn také podle shora uvedených směrnic a podle ustanovení § § 35 až 37 statutu podniků místního průmyslu a hospodářství. Jde-li o rozhodnutí správního orgánu, pak nepřísluší soudu právo, aby toto rozhodnutí a jeho správnost přezkoumával.

Nelze ostatně pominout skutečnost, že při rozhodování o výši a výplatě prémie jde také o posouzení zásluh žalobce na hospodářských úspěších a rozvoji podniku po všech stránkách. K tomu je oprávněn nadřízený správní orgán, tedy rada ONV, která o prémiech rozhoduje podle cit. směrnic ve vlastní působnosti. Jsou proto také proti jejímu rozhodnutí přípustné jen opravné prostředky podle předpisů správního řízení a není dána možnost přezkoumání jejího rozhodnutí soudem.

Pokud jde o nárok žalobcův na zaplacení rozdílu mezi vyšším platem ředitele a nižším platem

projektanta, který pobíral po tom, když po odvolání z funkce ředitele byl přeřazen na funkci projektanta, je nutno uvést toto:

Základem pracovního poměru ředitele podniku místního hospodářství (srov. § 12 odst. 2 zák. č. 73/1959 Sb.) – a obdobně ředitele národních podniků, sdružení a účelových organizací podřízených národním výborům podle §§ 49, 53 a 60 zák. č. 51/1955 Sb. ve znění vyhl. č. 68/1958 Sb. – je správní akt. Ředitele jmenuje a z funkce odvolává příslušný ministr (příslušný správní orgán). K odvolání z funkce ředitele není potřebný předchozí souhlas orgánu ONV (srov. směrnici pléna Nejvyššího soudu ze 7. března 1960, č. Prz 4/60 a doprovodný referát k směrnici, uveřejněné pod č. 27/1960 Sbírky rozhodnutí čs. soudů). Vyžaduje se však předchozí vyjádření ústředního výboru příslušného odborového svazu podle § 21 odst. 1 zák. č. 51/1955 Sb. ve znění vyhl. č. 68/1958 Sb. Důvodová zpráva k tomuto ustanovení uvádí, že pravomoc ředitelů národních podniků se v nové úpravě vyjadřuje, jak vyplývá z nového způsobu řízení národního hospodářství tak, aby byla v souladu s pravomocí ministrů, která je nově upravena v § 50 zák. č. 67/1958 Sb. Vzhledem k tomuto významu funkce ředitele je také na místě, aby při odvolání z funkce (obdobně jako jmenování do funkce) nespolutpůsobil jen závodní výbor základní organizace, ale přímo ústřední výbor příslušného odborového svazu. Nadto nejde v tomto případě o zánik pracovního poměru podle obecných ustanovení, ale o odvolání z funkce administrativním aktem (srov. § 21 odst. 5 zák. č. 67/1958 Sb., § 26 odst. 5 vyhl. č. 68/1958 Sb.). Proto ustanovení § 21 odst. 4 zák. č. 51/1955 Sb. které nedoznalo změny ani po vydání zák. č. 67/1958 Sb. a podle něhož na odvolání (a obdobně i jmenování) ředitele se nevztahují předpisy o spolupůsobení závodního výboru odborového svazu při propouštění zaměstnanců (a obdobně i při jejich přijímání), není v odporu s usnesením sjezdu a platí i po vydání usnesení sjezdu (zák. č. 37/1959 Sb.).

Obdobná situace je také u ředitelů národních podniků určených za výrobně hospodářskou jednotku, ředitelů vedoucích národních podniků, sdružení, jakož i ředitelů účelových organizací přímo podřízených národním výborům (§ 54 zák. č. 67/1958 Sb., § 60 vyhl. č. 68/1958 Sb.), kde platí zásada § 21 odst. 1 zák. č. 51/1955 Sb. o tom, že vyjádření o odvolání z funkce (a obdobně i jmenování do funkce) podává ústřední výbor příslušného odborového svazu a u ředitelů podniků místního hospodářství podle § 12 odst. 2 zák. č. 73/1959 Sb.

Odvoláním ředitele z funkce pracovní poměr nezaniká (pokud ovšem nedošlo k zániku tohoto pracovního poměru podle obecných předpisů); jde tu o přeřazení v práci, tedy o přeřazení z funkce ředitele na jinou funkci (jako např. v souzeném případě na funkci projektanta). Má-li být toto přeřazení v práci právně účinné, je třeba, aby byly splněny především obecné podmínky přeřazení v práci, tj. účast orgánu ROH a souhlas zaměstnance s přeřazením event. existence právního předpisu umožňujícího přeřazení v práci bez souhlasu zaměstnance (srov. směrnici pléna Nejvyššího soudu ze 7. března 1960, č. Prz 4/60 a doprovodný referát ke směrnici, uveřejněné pod č. 27/1960 Sbírky rozhodnutí čs. soudů). Vedle toho musí být splněny zvláštní podmínky přeřazení v práci stanovené speciálními předpisy. Tímto speciálním předpisem v souzené věci je ustanovení § 5 směrnic o úpravě platových poměrů technických a administrativních pracovníků v podnicích místního hospodářství a v okresních stavebních podnicích pro zemědělskou a místní výstavbu a opravy, uveřejněných pod čl. 116 uvedeného věstníku místního hospodářství. Podle tohoto ustanovení musí být – je-li pracovník v souladu s platnými předpisy přeřazen na práci zařazenou do nižší tarifní třídy – tato změna mu oznámena písemně alespoň jeden měsíc předem a po tuto dobu jednoho měsíce mu přísluší dosavadní základní plat, pokud snad nejde o snížení základního platu v důsledku porušení nebo zanedbání služebních povinností, zaviněného pracovníkem. V takovém případě se snižuje základní plat pracovníka prvním dnem následujícího měsíce.

Vzhledem k shora uvedeným předpisům, dospěl soud k závěru, že žalobci nepřísluší nárok na zaplacení rozdílu mezi vyšším platem ředitele a nižším platem projektanta, který pobíral po tom, když po odvolání z funkce ředitele byl přeřazen na funkci projektanta, a to z těchto důvodů: Žalobce byl

platně odvolán z funkce ředitele, a přeřazen na práci projektanta, přičemž byly splněny obecné hmotněprávní podmínky přeřazení v práci, zejména podmínka souhlasu zaměstnance s přeřazením v práci (žalobce výslovně souhlasil s tím, aby po svém odvolání z funkce ředitele mu byly přiděleny práce projektanta a tyto práce fakticky také vykonával, aniž by projevil žalovanému podniku svůj nesouhlas s přeřazením). Žalobci byla také změna v druhu jeho prací písemně oznámena měsíc předem ve smyslu ustanovení § 5 cit. směrnic. Žalobce nemá nárok ani na zaplacení shora uvedené platové diference po dobu jednoho měsíce podle cit. ustanovení, neboť bylo prokázáno, že došlo k porušení služebních povinností z jeho strany tím, že se opíjel, demoralizoval tím zaměstnance, narušoval pracovní morálku a svým jednáním zavinil neurovnnané poměry v podniku. Za těchto podmínek byl tedy právem snížen jeho plat prvním dnem následujícího měsíce.